

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

ІННОВАЦІЇ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВО В ІТ

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань
Спеціальність
Освітній рівень
Освітня програма

12 "Інформаційні технології"
126 "Інформаційні системи та технології"
другий (магістерський)
" Інформаційні системи та технології "

Статус дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

вибіркова
українська

Завідувач кафедри
інформаційних систем

Ірина УШАКОВА

Харків
2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри Інформаційних систем.

Протокол № 1 від 26.08.2022 р.

Розробник:

Плоха О.Б., к.е.н, доц. кафедри інформаційних систем

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Умови господарювання сучасних підприємств висувають нові завдання перед їх керівництвом. Усе більшого розвитку набуває малий та середній бізнес, що вимагає нових знань, насамперед, щодо маркетингових, операційних та організаційних аспектів підприємництва, особливо в сфері інформаційних технологій.

У зв'язку з розвитком комп'ютерних інформаційних систем і технологій виникає необхідність застосування нових форм та підходів щодо розвитку інноваційного бізнесу саме у сфері інформаційних технологій. Перехід від аутсорсингової та сервісної моделі бізнесу до продуктової потребує від менеджменту сучасних вітчизняних ІТ-компаній нових креативних підходів щодо провадження моделей інноваційного підприємництва.

Актуальність та необхідність вивчення дисципліни зумовлена як процесами інтеграції України у світове співтовариство, так і необхідністю подальшого розвитку інформаційного суспільства. У середовищі професійних кадрів відчувається гостра нестача інноваційних підходів до підприємництва. Практична спрямованість навчальної дисципліни «Інновації та підприємництво» зумовлена потребою в опануванні світового досвіду розробки, аналізу, впровадження та управління інноваційними ідеями в сфері розробки інформаційних систем та програмного забезпечення.

Метою викладання даної навчальної дисципліни є формування у студентів підприємницького мислення та навичок щодо обґрунтування маркетингових, організаційних, операційних (виробничих) та фінансових аспектів інноваційної ІТ-ідеї та просування інновацій.

Завданнями навчальної дисципліни є:

оволодіння навичками дослідження зовнішнього та внутрішнього середовища для обґрунтування інноваційної ідеї в сфері ІТ та розробка бізнес-плану інноваційного проєкту.

Об'єктом навчальної дисципліни є інноваційні ідеї в сфері ІТ.

Предметом навчальної дисципліни є основні підходи та методи аналізу та обґрунтування маркетингових, операційних та організаційних аспектів підприємництва в сфері ІТ.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	1, 2
Семестр	2, 3
Кількість кредитів ECTS	10
Форма підсумкового контролю	2 сем – Залік; 3 сем - Екзамен

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
Сучасні технології в ІТ	Прикладні алгоритми
	Технології розробки програмних систем

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Компетентності	Результати навчання
Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	Відшукувати необхідну інформацію в науковій і технічній літературі, базах даних, інших джерелах, аналізувати та оцінювати цю інформацію
Здатність спілкуватися іноземною мовою	Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами в науковій, виробничій та соціально суспільній сферах діяльності.
Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)	Приймати ефективні рішення з проблем розвитку інформаційної інфраструктури, створення і застосування ІСТ.
Здатність розробляти проекти та управляти ними	Управляти процесами розробки, впровадження та експлуатації у сфері ІСТ, які є складними, непередбачуваними і потребують нових стратегічних та командних підходів.
Здатність розробляти та застосувати ІСТ, необхідні для розв'язання стратегічних і поточних задач	Управляти процесами розробки, впровадження та експлуатації у сфері ІСТ, які є складними, непередбачуваними і потребують нових стратегічних та командних підходів.
Розробляти і реалізовувати інноваційні проекти у сфері ІСТ	Здійснювати обґрунтований вибір проектних рішень та проектувати сервіс-орієнтовану інформаційну архітектуру підприємства (установи, організації тощо).

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи підприємництва та підходи щодо розробки інноваційних ідей

Тема 1. Вступ до інновації та підприємництва

- 1.1. Поняття та типи інновацій. Інноваційні підприємства та інноваційне підприємництво. Поняття «підприємець» та «підприємництво».
- 1.2. Персональні характеристики та професійні навички сучасного підприємця.
- 1.3. Огляд законодавства, що регулює підприємницьку діяльність.
- 1.4. Ідентифікація поняття «інноваційні інформаційні продукти та послуги» та «інформаційний ринок».
- 1.5. Визначення кон'юнктури ринку. Основні принципи та функції формування і функціонування інформаційного ринку, передумови виникнення та фактори, що сприяють його розвитку.

Тема 2. Підприємницьке мислення, навички впровадження інновацій та розв'язання творчих проблем

- 2.1. Аспекти підприємницького процесу. Підприємницьке мислення. Етика та соціальна відповідальність підприємців.
- 2.2. Роль підприємництва в економічному розвитку. Еволюція продукту.

- 2.3. Моделі підприємницької поведінки. Види організаційно-правових форм бізнесу. Класифікація організаційних форм інформаційного бізнесу.
- 2.4. Класифікаційні групування підприємств інформаційного бізнесу, притаманні інформаційній сфері. Засновники інформаційної компанії та їх функції.

Тема 3. Генерація та розробка бізнес-ідей

- 3.1. Поняття «інноваційна бізнес-ідея». Розвиток креативності: підходи та техніки.
- 3.2. Процеси генерації, аналізу, відбору та шліфування бізнес-ідей.
- 3.3. Розробка бізнес-моделі для інноваційної ідеї.
- 3.4. Огляд існуючих підходів до бізнес-моделювання.

Тема 4. Розробка бізнес-моделі Канвас

- 4.1. Бізнес-модель «Канвас»: переваги та недоліки, розділи та правила побудови.
- 4.2. Характеристика блоку «Сегменти споживачів». Характеристика блоку «Ціннісна пропозиція». Характеристика блоку «Канали розподілу». Характеристика блоку «Технології клієнтських відносин».
- 4.3. Характеристика блоку «Потоки доходів». Характеристика блоку «Ключові ресурси». Характеристика блоку «Ключові види діяльності». Характеристика блоку «Ключові партнери». Характеристика блоку «Структура витрат».

Змістовий модуль 2. Обґрунтування ключових аспектів розробки та реалізації інноваційної бізнес-ідеї

Тема 5. Розробка бізнес-плану інноваційного проекту

- 5.1. Відмінність бізнес-моделі від бізнес-плану. Огляд існуючих підходів до бізнес-планування. Розділи бізнес-плану.
- 5.2. Особливості розробки бізнес-плану для інноваційної ідеї.
- 5.3. Збір вихідної інформації для розробки проекту. Визначення потреби у інноваціях. Прогнозування ємності ринку інноваційного продукту на прикладі ІТ-продуктів та послуг.
- 5.4. Опрацювання юридичних питань, пов'язаних з реалізацією проекту. Маркетинговий аналіз. Розробка технічної частини проекту. Операційний аналіз. Фінансовий аналіз. Аналіз ризиків.

Тема 6. Обґрунтування маркетингових аспектів інноваційного підприємництва

- 6.1. Зміст маркетингових досліджень ринку та її особливості при дослідженні ринку інноваційних ІТ-продуктів та послуг.
- 6.2. Система маркетингової інформації. Система аналізу маркетингової інформації. Маркетингове інформаційне середовище.
- 6.3. Технологія проведення маркетингових досліджень ринку інновацій: організаційні аспекти.
- 6.4. Організація маркетингових досліджень з використанням комп'ютерних технологій оброблення інформації.
- 6.5. Життєвий цикл ІТ-продуктів. Характеристика основних етапів типового життєвого циклу інноваційного. Переважні типи споживачів на окремих етапах життєвого циклу ІТ-продуктів.
- 6.6. Особливості життєвого циклу інформаційних продуктів і послуг. Структура маркетингового плану в межах бізнес-плану.

Тема 7. Обґрунтування організаційних аспектів інноваційного підприємництва

- 7.1. Загальні вимоги до змісту установчих документів товариств. Порядок державної реєстрації підприємництва. Визначення стратегічних потреб в інформаційних продуктах і послугах.

- 7.2. Підготовча стадія: прийняття рішення про підприємницьку діяльність на основі ІТ-ідеї; визначення цілей підприємницької діяльності, розробка стратегії розвитку підприємства; вибір організаційно-правової форми підприємництва; вибір місця розташування підприємства.
- 7.3. Установча стадія: визначення складу засновників; визначення величини початкового капіталу; розробка назви підприємства, підготовка установчих (засновницьких) документів; реєстрація підприємства; оформлення атрибутів підприємства.
- 7.4. Організаційна стадія: організація управління підприємством; формування мереж постачання ресурсів і реалізації продукції; підбір персоналу; організацію виробничого процесу. Структура організаційного плану в межах бізнес-плану.

Тема 8. Обґрунтування виробничих (операційних) аспектів інноваційного підприємництва

- 8.1. Обґрунтування головних завдань плану ресурсного забезпечення. Визначення основних видів ресурсів для створення інноваційного ІТ-продукту та прогнозування потреби у них.
- 8.2. Обґрунтування потреби у технологіях, необхідних для створення інноваційного ІТ-продукту.
- 8.3. Обґрунтування потреби у обладнанні та програмному забезпеченні, розрахунки витрат, пов'язаних з придбанням або орендою обладнання, програмного забезпечення та приміщень; інформація щодо строків служби та амортизаційних відрахувань.
- 8.4. Обґрунтування потреби у персоналі, оцінка рівня кваліфікації персоналу. Використання MS Project Expert для визначення ресурсного забезпечення реалізації інноваційного проекту. Структура операційного плану в межах бізнес-плану.

Тема 9. Обґрунтування фінансових аспектів інноваційного підприємництва

- 9.1. Аналіз впливу фактору витрат на загальну суму фінансування інноваційного проекту.
- 9.2. Розрахунок та аналіз основних фінансових показників за інноваційним ІТ-проектом. Проведення аналізу чутливості ІТ-проектів.
- 9.3. Визначення особливостей розробки фінансового плану в межах бізнес-плану: наявність конкретного переліку фінансових документів стандартної форми з єдиною методикою розрахунків відповідних показників; наявність фінансових планів; узгодженість з іншими розділами бізнес-проекту; доцільність опрацювання кількох сценаріїв розвитку подій; достовірність інформації й фінансових розрахунків, а також пояснення відхилення фінансових показників від середньогалузевих.
- 9.4. Підготовка плану діяльності ІТ-підприємства у Project Expert. Порівняльна характеристика пакетів Project Expert і Prime Expert.

Перелік практичних (семінарських) / лабораторних занять, а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці «Рейтинг-план навчальної дисципліни».

Методи навчання та викладання

У процесі викладання навчальної дисципліни «Інновації та підприємництво в ІТ» для реалізації визначених компетентностей освітньої програми та активізації освітнього процесу на лекційних і лабораторних заняттях передбачено застосування таких методів навчання як: міні лекції (Теми 1 – 3), групова робота (теми 4 – 9), ситуаційні завдання (тема 9).

Під час проведення лекційних та лабораторних занять використовуються: ілюстративний матеріал, інтерактивне та проблемно-орієнтоване навчання, пошуковий та дослідницький методи викладання.

Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, та лабораторні, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, лабораторних занять, контрольних робіт, виконання завдань для самостійного опрацювання і оцінюється сумою набраних балів;

модульний контроль, що проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі поточно модульного контролю у другому семестрі та іспиту – у третьому семестрі, відповідно до графіку навчального процесу.

Поточний контроль з даної навчальної дисципліни проводиться в таких формах:

Лабораторних робіт – має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Оцінювання передбачає захист звітів з лабораторної роботи (10 – 15 балів за звіт), за умови відповідності рівня знань студента критеріям, що висуваються. У другому семестрі максимальна загальна кількість балів складає 50 балів (мінімальна – 30 балів). У третьому семестрі максимальна загальна кількість балів складає 40 балів (мінімальна – 24 бали).

Експрес опитування (проводиться у другому семестрі) – має на меті перевірити опрацювання студентами матеріалу, який надається для самостійного вивчення. Максимальна загальна кількість балів складає 10 (мінімальна – 6 балів). Експрес опитування проводиться у формі тестування.

Есе (проводиться у другому семестрі) – має на меті виявити здатність студента обґрунтовувати власну думку, надавати факти, аргументи, приклади тощо. Максимальна загальна кількість балів складає 15 (мінімальна – 9 балів).

Модульний контроль з даної навчальної дисципліни проводиться у формі виконання контрольної роботи. У другому семестрі максимальна загальна кількість балів за виконання контрольного завдання складає 25 балів (мінімальна – 15 балів). У третьому семестрі максимальна загальна кількість балів складає 20 балів (мінімальна – 12 балів).

Підсумковий/семестровий контроль проводиться у формі поточно модульного контролю (заліку) – у другому семестрі та іспиту – у третьому семестрі.

При проведенні поточно модульного контролю (заліку) студента слід вважати атестованим, якщо мінімальна загальна сума балів за виконання поточних завдань протягом семестру становить 60 балів. Максимальна загальна кількість балів за семестр складає 100 балів.

При проведенні підсумкової атестації у вигляді іспиту студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується як сума отриманих студентом балів за виконання лабораторних робіт та контрольних робіт. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

Форми оцінювання та розподіл балів наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання		Форми оцінювання	Макс. бал
ТЕМА 1. Вступ до інновацій та підприємництва	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1.1. Поняття та типи інновацій. Інноваційні підприємства та інноваційне підприємництво. Поняття «підприємець» та «підприємництво». 1.2. Персональні характеристики та професійні навички сучасного підприємця. 1.3. Огляд законодавства, що регулює підприємницьку діяльність. 1.4. Ідентифікація поняття «інноваційні інформаційні продукти та послуги» та «інформаційний ринок». 1.5. Визначення кон'юнктури ринку. Основні принципи та функції формування і функціонування інформаційного ринку, передумови виникнення та фактори, що сприяють його розвитку.		
	Лабораторні заняття	Лабораторна робота № 1 "Створення ідеї інноваційного ІТ-продукта"	Захист лабораторної роботи 1	15
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання для самостійного опрацювання	Підготовка до захисту лабораторного заняття № 1. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; виконання лабораторної роботи щодо створення ідеї інноваційного ІТ-продукту		
ТЕМА 2. Підприємницьке мислення, навички впровадження інновацій та розв'язання творчих	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 2.1. Аспекти підприємницького процесу. Підприємницьке мислення. Етика та соціальна відповідальність підприємців. 2.2. Роль підприємництва в економічному розвитку. Еволюція продукту. 2.3. Моделі підприємницької поведінки. Види організаційно-правових форм бізнесу. Класифікація організаційних форм інформаційного бізнесу. 2.4. Класифікаційні групування підприємств інформаційного бізнесу, притаманні інформаційній сфері. Засновники інформаційної компанії та їх функції.	Експрес-опитування	5
	Лабораторні заняття	Лабораторна робота № 2 "Розроблення тізеру для інноваційного ІТ-продукту"	Захист лабораторної роботи 2	15
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання для	Підготовка до захисту лабораторного заняття № 2 експрес опитування: класифікаційні		

	самостійного опрацювання	ознаки організаційних форм інноваційного бізнесу; пошук інформації щодо представлення та промотування бізнес-ідеї		
ТЕМА 3. Генерація та розробка бізнес-ідей	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за питаннями: 3.1. Поняття «інноваційна бізнес-ідея». Розвиток креативності: підходи та техніки. 3.2. Процеси генерації, аналізу, відбору та шліфування бізнес-ідей. 3.3. Розробка бізнес-моделі для інноваційної ідеї. 3.4. Огляд існуючих підходів до бізнес-моделювання.	Есе	15
	Лабораторні заняття	Письмова контрольна робота	Письмова контрольна робота	10
		Лабораторна робота № 3 "Розроблення бізнес-моделі Канвас для інноваційного ІТ-продукту"		
	Самостійна робота			
Питання та завдання для самостійного опрацювання	Підготовка до письмової контрольної роботи за темами: Вступ до інновації та підприємництва; Підприємницьке мислення, навички впровадження інновацій та розв'язання творчих проблем; Генерація та розробка бізнес-ідей			
ТЕМА 4. Розробка бізнес-моделі Канвас	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за питаннями: 4.1. Бізнес-модель «Канвас»: переваги та недоліки, розділи та правила побудови. 4.2. Характеристика блоку «Сегменти споживачів». Характеристика блоку «Ціннісна пропозиція». Характеристика блоку «Канали розподілу». Характеристика блоку «Технології клієнтських відносин». 4.3. Характеристика блоку «Потоки доходів». Характеристика блоку «Ключові ресурси». Характеристика блоку «Ключові види діяльності». Характеристика блоку «Ключові партнери». Характеристика блоку «Структура витрат».	Експрес-опитування	5
	Лабораторні заняття	Лабораторна робота № 3 "Розроблення бізнес-моделі Канвас для інноваційного ІТ-продукту"	Захист лабораторної роботи 3	20
		Письмова контрольна робота	Письмова контрольна робота	15
	Самостійна робота			
Питання та завдання для самостійного опрацювання	Підготовка до захисту лабораторного заняття № 3, підготовка до письмової контрольної роботи; пошук інформації щодо розробки Канвас моделі для інноваційної ІТ бізнес-ідеї			
Поточний бал. Залік			100	
Загальний бал			100	

ТЕМА 5. Розробка бізнес-плану інноваційного проекту	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за питаннями: 5.1. Відмінність бізнес-моделі від бізнес-плану. Огляд існуючих підходів до бізнес-планування. Розділи бізнес-плану. 5.2. Особливості розробки бізнес-плану для інноваційної ідеї. 5.3. Збір вихідної інформації для розробки проекту. Визначення потреби у інноваціях. Прогнозування ємності ринку інноваційного продукту на прикладі ІТ-продуктів та послуг. 5.4. Опрацювання юридичних питань, пов'язаних з реалізацією проекту. Маркетинговий аналіз. Розробка технічної частини проекту. Операційний аналіз. Фінансовий аналіз. Аналіз ризиків.		
	Лабораторні заняття	Лабораторна робота № 4 "Розробка плану маркетингу інноваційного ІТ-продукту "		
	Самостійна робота			
	Питання та завдання для самостійного опрацювання	Підготовка до захисту лабораторного заняття №4. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; виконання лабораторної роботи щодо створення плану маркетингу інноваційного ІТ-продукту		
ТЕМА 6. Обґрунтування маркетингових аспектів інноваційного підприємства	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за питаннями: 6.1. Зміст маркетингових досліджень ринку та її особливості при дослідженні ринку інноваційних ІТ-продуктів та послуг. 6.2. Система маркетингової інформації. Система аналізу маркетингової інформації. Маркетингове інформаційне середовище. 6.3. Технологія проведення маркетингових досліджень ринку інновацій: організаційні аспекти. 6.4. Організація маркетингових досліджень з використанням комп'ютерних технологій оброблення інформації. 6.5. Життєвий цикл ІТ-продуктів. Характеристика основних етапів типового життєвого циклу інноваційного. Переважні типи споживачів на окремих етапах життєвого циклу ІТ-продуктів. 6.5. Особливості життєвого циклу інформаційних продуктів і послуг. Структура маркетингового плану в межах бізнес-плану.		
	Лабораторні заняття	Підготовка до захисту лабораторного заняття №4. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; виконання	Захист лабораторної роботи 4	10

		лабораторної роботи щодо створення плану маркетингу інноваційного ІТ-продукту		
	Самостійна робота			
	Питання та завдання для самостійного опрацювання	Підготовка до захисту лабораторного заняття №4. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; виконання лабораторної роботи щодо створення плану маркетингу інноваційного ІТ-продукту		
ТЕМА 7. Обґрунтування організаційних аспектів інноваційного підприємництва	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за питаннями: 7.1. Загальні вимоги до змісту установчих документів товариств. Порядок державної реєстрації підприємництва. Визначення стратегічних потреб в інформаційних продуктах і послугах. 7.2. Підготовча стадія: прийняття рішення про підприємницьку діяльність на основі ІТ-ідеї; визначення цілей підприємницької діяльності, розробка стратегії розвитку підприємства; вибір організаційно-правової форми підприємства; вибір місця розташування підприємства. 7.3. Установча стадія: визначення складу засновників; визначення величини початкового капіталу; розробка назви підприємства, підготовка установчих (засновницьких) документів; реєстрація підприємства; оформлення атрибутів підприємства. 7.4. Організаційна стадія: організація управління підприємством; формування мереж постачання ресурсів і реалізації продукції; підбір персоналу; організацію виробничого процесу. Структура організаційного плану в межах бізнес-плану.		
	Лабораторні заняття	Лабораторна робота № 5 "Розроблення організаційного плану інноваційного ІТ-продукту"	Захист лабораторної роботи 5	10
		Письмова контрольна робота	Письмова контрольна робота	10
	Самостійна робота			
		Питання та завдання для самостійного опрацювання	Підготовка до письмової контрольної роботи. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; виконання лабораторної роботи щодо створення організаційного плану інноваційного ІТ-продукту	

ТЕМА 8. Обґрунтування виробничих (операційних) аспектів інноваційного підприємництва	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за питаннями: 8.1. Обґрунтування головних завдань плану ресурсного забезпечення. Визначення основних видів ресурсів для створення інноваційного ІТ-продукту та прогнозування потреби у них. 8.2. Обґрунтування потреби у технологіях, необхідних для створення інноваційного ІТ-продукту. 8.3. Обґрунтування потреби у обладнанні та програмному забезпеченні, розрахунки витрат, пов'язаних з придбанням або орендою обладнання, програмного забезпечення та приміщень; інформація щодо строків служби та амортизаційних відрахувань. 8.4. Обґрунтування потреби у персоналі, оцінка рівня кваліфікації персоналу. Використання MS Project Expert для визначення ресурсного забезпечення реалізації інноваційного проекту. Структура операційного плану в межах бізнес-плану.		
	Лабораторні заняття	Лабораторна робота № 6 "Розроблення операційного плану інноваційного ІТ-продукту"	Захист лабораторної роботи 6	10
	Самостійна робота			
	Питання та завдання для самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; виконання лабораторної роботи щодо створення операційного плану інноваційного ІТ-продукту		
ТЕМА 9. Обґрунтування фінансових аспектів інноваційного підприємництва	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за питаннями: 9.1. Аналіз впливу фактору витрат на загальну суму фінансування інноваційного проекту. 9.2. Розрахунок та аналіз основних фінансових показників за інноваційним ІТ-проектом. Проведення аналізу чутливості ІТ-проектів. 9.3. Визначення особливостей розробки фінансового плану в межах бізнес-плану: наявність конкретного переліку фінансових документів стандартної форми з єдиною методикою розрахунків відповідних показників; наявність фінансових планів; узгодженість з іншими розділами бізнес-проекту; доцільність опрацювання кількох сценаріїв розвитку подій; достовірність інформації й фінансових розрахунків, а також пояснення відхилення фінансових показників від середньогалузевих. 9.4. Підготовка плану діяльності ІТ-підприємства у Project Expert. Порівняльна характеристика пакетів Project Expert і Prime Expert.		

	Лабораторні заняття	Лабораторна робота № 7 "Розроблення фінансового плану інноваційного ІТ-продукту"	Захист лабораторної роботи 7	10
		Письмова контрольна робота	Письмова контрольна робота	10
Самостійна робота				
	Питання та завдання для самостійного опрацювання	Підготовка до письмової контрольної роботи. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; виконання лабораторної роботи щодо створення фінансового плану інноваційного ІТ-продукту		
Поточний бал				60
Іспит				40
Загальний бал				100

Рекомендована література

Основна

1. Osterwalder A. Value Proposition Design / A. Osterwalder, Y. Pigneur, A. Smith, G. Bernarda, P. Papadacos. – New Jersey, IL, USA: John Wiley & Sons Inc., 2019. – 320 p.

Додаткова

2. Котлубай В. О. Інноваційне підприємництво та управління стартап проектами. Economic evaluation of innovative solution : практикум / В. О. Котлубай, Г. А. Отливанська. – Одеса: НУ "ОЮА", 2021. – 131 с.

3. The Design Thinking Playbook: Mindful Digital Transformation of Teams, Products, Services, Businesses and Ecosystems . – New Jersey, IL, USA: John Wiley & Sons Inc., 2018. – 353 p.

4. Manzhura, O. V., Kraus, N. M. and Kraus, K. M. (2019), "Diagnosis of the impact of research and innovation on technology transfer in Ukraine", Efectyvna ekonomika, [Online], vol. 2, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6873>

5. Bland D.J. Testing Business Ideas: A Field Guide for Rapid Experimentation / Bland D.J., A. Osterwalder. – New Jersey, IL, USA: John Wiley & Sons Inc., 2019. – 3368 p.

Інформаційні ресурси в Інтернет

6. Закон України «Про інноваційну діяльність». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.

7. Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3715-17>

8. ПНС «Інновації та підприємництво в ІТ». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=5726>